

Medborgardialog

STRATEGI FÖR INTEGRATION

Vad är viktigast för att förbättra integrationen i Gislaveds kommun?

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

INLEDNING	3
FOKUSGRUPPER	4
FOKUSGRUPP 1: UTRIKES FÖDDA.....	4
FOKUSGRUPP 2: UTRIKES FÖDDA UNGDOMAR.....	5
FOKUSGRUPP 3: NÄRINGSLIVET	6
FOKUSGRUPP 4: FÖRENINGAR.....	7
FOKUSGRUPP 5: GYMNASIEUMGDOMAR	8
SAMMANSTÄLLNING	9
KÄNNETECKEN UPPDELAT PÅ FAKTORER	9

INLEDNING

Inom uppdraget att ta fram en strategi för integration i Gislaveds kommun har ett antal medborgardialoger genomförts. Syftet med dialogerna är att inhämta åsikter och synpunkter om hur kommunen bör arbeta med integration. Henrik Hellström projektledare för integrationsstrategin har med stöd av Ulrika Dagård projektledare för medborgardialoger under hösten 2013 genomfört fem fokusgruppsmöten. De olika fokusgrupperna valdes ut för att representera en så bred del av kommuninvånarna som möjligt. Vi tackar alla som deltagit och bidragit med synpunkter och kommentarer under medborgardialogarbetet.

Frågeställningen som ställdes till deltagarna var: "Vad är viktigast för att förbättra integrationen i Gislaveds kommun?" De idéer och förslag som kom fram under mötena har använts som en del i underlaget till integrationsstrategin. Strategin planeras vara klar under sommaren 2014 och en tillhörande handlingsplan ska skrivas med konkreta insatser inom integrationsområdet för att förbättra integrationen i kommunen.

Fokusgrupperna gick till på följande sätt: Mötet pågick under cirka 2 timmar. Deltagarantalet i grupperna varierade mellan 4-11 deltagare. Först gjordes en kort inledning för deltagarna om bakgrunden till medborgardialogen och framtagandet av en strategi. De fick även fundera på vad integration är för dem. Därefter fick deltagarna under tio minuter själva skriva ner vilka kännetecken de personligen tycker är viktiga för att förbättra integrationen i Gislaved. Sen läste deltagarna upp sina kännetecken inför samtliga i gruppen. Deltagarna fick även möjlighet att diskutera och kommentera varandras kännetecken. Sedan sammanställdes allas kännetecken och fördes in i en matris under rubriker kallat faktorer utifrån innehållet i kännetecknen.

Varje deltagare fick sätta poäng, 1, 2 och 3, som var och en skulle placera ut på kännetecknen i matrisen. 3 poäng på det kännetecken som man ansåg var viktigast för att förbättra integrationen, 2 poäng på det som var näst viktigast, osv. Var och en satte sina poäng individuellt. Slutligen räknades poängen ihop och på så sätt kunde ett resultat presenteras som representerar de tre viktigaste kännetecknen som gruppen gemensamt anser behövs för att förbättra integrationen i Gislaveds kommun.

FOKUSGRUPPER

FOKUSGRUPP I: UTRIKES FÖDDA

Sammanlagt deltog 10 personer i denna fokusgrupp.

Fokusgruppen prioriterade följande kännetecken för att förbättra integrationen:

Arbete:

- Praktik ska leda till anställning (21)
- Blandade arbetsplatser, in- och utrikes födda (7)

Aktivitet:

- Fritidsaktiviter på helger för barn och vuxna, med personal som främjar integration (7)

Information:

- Information från myndigheter på fler språk för nyanlända (10)

Grupp I: Utrikes födda			
FAKTORER	KÄNNETECKEN	BETYDELSE	SUMMA
Arbete	Praktik ska leda till anställning	2+3+3+2+3+2 +3+3	21
	Mer kontakt med svenska arbetsgivare	1	1
	Kommunen ska vara första arbetsgivare		
	Bättre praktikmöjligheter		
	Blandade arbetsplatser, in- och utrikes födda	3+1+3	7
Aktivitet	Fritidsaktiviter på helger för barn och vuxna, med personal som främjar integration.	3+2+2	7
	Aktiviteter för barn/unga i boendeområdena		
	Skapa/underlätta kontakter med föreningar		
	Gemensamma aktiviteter (kostnadsfria) som skapar mötesplatser för "svenskar"/invandrare	1	1
	Mer medborgardialog	2+2+1+1	6
Information	Information från myndigheter på fler språk för nyanlända	1+1+1+3+1+1 +2	10
Attityd	Svenskar är rädda, ointresserade att möta nya kulturer, ger inte invandrare chansen		
Organisation	Kommunen ska fungera som stöd/råd, ex i arbetsmarknads- och myndighetsfrågor		
	Bättre samordning mellan arbetsgivare och Af, m.fl.	2	2
Mötesplats	För dyra priser på caféer/restauranger etc		
	Mer levande centrum, butiker, caféer öppna på helger		
	Forum för utbyte av kompetenser	3	3
	Blandade klasser/förskolor		
Språk	Främja språk-caféer i alla tätorter, minst 1 ggr/vecka	2	2
	Språk är förutsättning för arbete och vice versa		

FOKUSGRUPP 2: UTRIKES FÖDDA UNGDOMAR

Sammanlagt deltog 11 personer i denna fokusgrupp.

Fokusgruppen prioriterade följande kännetecken för att förbättra integrationen:

Aktivitet:

- Fler aktiviteter på boendet för ensamkommande barn (18)
- Ungdomsdisco (11)

Kommunikation:

- Svårt att ta sig till/från boendet för ensamkommande barn, vill kunna låna ex cyklar (7)

Grupp 2: Utrikes födda ungdomar			
FAKTORER	KÄNNETECKEN	BETYDELSE	SUMMA
Arbete	Möjlighet till arbete/praktik	1+1	2
Språk	Mer svenskaundervisning	2+3	5
Utbildning	Mer varierad skolmat	3	3
Aktivitet	Ungdomsdisco	2+1+3+3+2	11
	Utflykter	1	1
	Fler aktiviteter på boendet för ensamkommande barn	3+3+2+1+2+2 +2+3	18
	Aktiviteter i alla orter	3	3
Organisation	Lättare asylprocess		
Mötesplats	Träffa vänner, svenskar, tjejer		
	Träffa andra kulturer		
	Underlätta återförening/kontakt med familjer	3	3
	Nöjespark		
	Fler affärer	2	2
Kommunikation	Bättre förbindelser tåg/buss	1+1+1+2	5
	Svårt att ta sig till/från boendet för ensamkommande barn, vill kunna låna ex cyklar	2+3+1+2	7
Boende	För små rum på boendet för ensamkommande barn	1	1
	Förbättra bilden av Trasten		
	Boendemöjligheter i hela kommunen för invandrare	3	3

FOKUSGRUPP 3: NÄRINGSLIVET

Sammanlagt deltog 4 personer i denna fokusgrupp.

Fokusgruppen prioriterade följande kännetecken för att förbättra integrationen:

Utbildning:

- Motsvarande svensk gymnasiekompetens (8)

Språk:

- Utbildning i svenska (och engelska) språket (5)

Arbete:

- Ta tillvara individens kompetens (6)

Grupp 3: Näringslivet			
FAKTORER	KÄNNETECKEN	BETYDELSE	SUMMA
Utbildning	Motsvarande svensk gymnasiekompetens	2+2+3+1	8
	Samhällskunskap	1+1+2	4
	Projekt, ex yrkesåret		
Språk	Utbildning i svenska (och engelska) språket	3+2	5
Arbete	Kompetensvalidering		
	Ta tillvara individens kompetens	3+3	6
	Skapa trygghet	1	1
	Jobbskugga anställda inom offentlig förvaltning		
	Någon instans måste "ansvara" för varje invandrad individ		
Organisation	"Kluster Trasten" (arbeta utifrån samlad kompetens, Chinatown)		
	Samordning myndigheter, kommun, instanser		
	Kommunen ska föra dialog med migrationsverk och Af		
	Regelverk bör harmonisera mellan Af och kommunen		
	Utveckla befintliga nätverk inom invandrargrupper		

FOKUSGRUPP 4: FÖRENINGAR

Sammanlagt deltog 8 personer i denna fokusgrupp.

Fokusgruppen prioriterade följande kännetecken för att förbättra integrationen:

Arbete:

- Stödorganisation för nyföretagande (10)

Språk:

- Språk viktigt för hela integrationen (9)

Mötesplats:

- Skapa värdfamiljer för nyanlända personer/familjer (8)

Attityd

- Svenskar bör ha öppnare attityd till ett mångkulturellt samhälle (8)

Grupp 4: Föreningar			
FAKTORER	KÄNNETECKEN	BETYDELSE	SUMMA
Arbete	Kommunen föregångare, ta emot praktikanter och uppmuntra näringslivet		
	Stödorganisation för nyföretagande	2+3+3+1+1	10
	Lättare att validera utländska betyg		
Språk	Språk viktigt för hela integrationen	3+3+3	9
	Mer språkundervisning 50/50 praktik		
	Språk lärs i sociala sammanhang	1+1	2
Mötesplats	Skapa fler mötesplatser för invandrare/svenskar		
	Skapa värdfamiljer för nyanlända personer/familjer	2+2+2+2	8
Aktivitet	Använda föreningar för integration/möten	2+1	3
	Föreningar söker aktivt upp invandrare		
Attityd	Positiv attityd till integration hos individen är viktigt	3	3
	Förändrad attityd till anställning	2+2	4
	Behålla sin kultur och bejaka den nya		
	Svenskar bör ha öppnare attityd till ett mångkulturellt samhälle	1+3+3+1	8
Boende	Motverka boendesegregation	1	1

FOKUSGRUPP 5: GYMNASIEUMGDOMAR

Sammanlagt deltog 11 personer i denna fokusgrupp.

Fokusgruppen prioriterade följande kännetecken för att förbättra integrationen:

Utbildning:

- Utökad samhällskunskap för invandrare (22)

Mötesplats:

- Blanda invandrargrupper från olika kulturer med övriga, ex i skolan/SFI (8)

Attityd

- Mer politisk diskussion kring invandring (9)

Grupp 5: Gymnasieungdomar			
FAKTORER	KÄNNETECKEN	BETYDELSE	SUMMA
Arbete	Lättare att validera betyg/examen/erfarenheter	2+3	5
Boende	Mer utspridda och billiga bostäder för invandrare	2+1+1+1	5
Språk	Arbetspraktik för att underlätta språkinläring		
	Språkkunskaper för integration	3	3
Utbildning	Utökad samhällskunskap för invandrare	3+1+3+3+3+2 +3+2+2	22
	Uppmuntra invandrare till högre utbildning/ekonomisk stöd		
Mötesplats	Blanda invandrargrupper från olika kulturer med övriga, ex i skolan/SFI	2+1+2+3	8
	Värdfamiljer som hjälper till med kontakter/samhället	3+1	4
Organisation	Samarbete mellan kommuner kring integration	1	1
	Utreda nyföretagandet hos invandrare, visa positiva exempel	2	2
Attityd	Ökad kunskap kring andra kulturer i skolan och bland allmänheten		
	Media ska ta större ansvar för att främja integration/motverka fördomar	2+3+1	6
	Fler kommuner behöver ta ansvar och uppmuntra till konkretisering i arbetet	1	1
	Mer positiva opartiska nyheter		
	Mer politisk diskussion kring invandring	1+2+2+1+3	9
	Undvika segregering namn ex "särskola"		
Aktivitet	Skapa föreningskontakter		
	Förbättra möjligheterna för invandrare att utveckla sina fritidsintressen		

SAMMANSTÄLLNING

Sammantaget deltog 44 personer i de olika fokusgrupperna. De faktorer som blev prioriterade är arbete, aktivitet, utbildning, mötesplats, språk, attityd, kommunikation och information. Arbete har tre av grupperna prioriterat och aktivitet, utbildning, språk, mötesplats och attityd är det två av grupperna som prioriterat. Åtminstone en av faktorerna arbete, aktivitet eller utbildning är högt prioriterade bland alla fokusgrupper. Vilken faktor som är prioriterad beror på vilken grupp som svarat och beror troligen på vad som påverkar dem mest i vardagen.

De faktorer som har nämnts av alla grupper oavsett om de har blivit prioriterade eller inte är arbete och språk. Aktivitet och mötesplats var det fyra av fem grupper som kommenterade. Även faktorn organisation, som främst inrymmer samverkan, har tagits upp i fyra grupper. Dock inrymmer faktorn organisation även asylprocess, utredning och regelverk. Faktorerna attityd, utbildning och boende har nämnts i tre av grupperna.

KÄNNETECKEN UPPDELAT PÅ FAKTORER

Kännetecknen som fokusgrupperna har angett har betydelse. De kännetecknen som är prioriterade har störst betydelse därefter de som har fått poäng.

Arbete

Inom faktorn arbete har fyra kännetecknen prioriterats av de olika grupperna. Det är att praktik ska leda till arbete. Underlätta för företagande genom att skapa en stödorganisation för nyföretagare. Att arbetsgivare och arbetsförmedlare ska ta tillvara individens kompetens. Samt att verka för blandade arbetsplatser med in- och utrikes födda. Ytterligare har validering av betyg och erfarenheter kommit upp i flera grupper som viktigt. Andra förslag som framkommit har handlat om att stödja arbetssökande och skapa nya metoder för att minska arbetslösheten.

- Praktik ska leda till anställning (*Prioriterat*)
- Stödorganisation för nyföretagande (*Prioriterat*)
- Ta tillvara individens kompetens (*Prioriterat*)
- Blandade arbetsplatser, svenskar/invandrare (*Prioriterat*)
- Lättare att validera betyg/examen/erfarenheter (5)
- Möjlighet till arbete/praktik (2)
- Mer kontakt med svenska arbetsgivare (1)
- Skapa trygghet (1)
- Kompetensvalidering
- Lättare att validera utländska betyg
- Bättre praktikmöjligheter Kommunen ska vara första arbetsgivare
- Någon instans måste "ansvara" för varje invandrad individ
- Jobbskugga anställda inom offentlig förvaltning

Aktiviteter

Inom aktivitet har tre kännetecknen blivit prioriterade. Fler aktiviteter på helger för både barn och vuxna, med aktivitetsledare där fokus är att främja integration. Ungdomsdisco var ett annat mer konkret förslag. Samt fler aktiviteter kring boendet för ensamkommande barn framkom som viktigt. Generellt var aktiviteter i anslutning till boendeområdet och i alla kommundelar viktigt. Att stärka

MEDBORGARDIALOG - STRATEGI FÖR INTEGRATION

kontakter mot föreningslivet och underlätta för invandrare att hitta föreningar nämndes på flera fokusgrupper som mycket viktigt. Det blev dock inte prioriterat i någon grupp.

- Fritidsaktiviteter på helger för barn och vuxna, med personal som främjar integration. (*Prioriterat*)
- Fler aktiviteter kring boendet för ensamkommande barn (*Prioriterat*)
- Ungdomsdisco (*Prioriterat*)
- Mer medborgardialog (6)
- Aktiviteter i alla orter (3)
- Använda föreningar för integration/möten (3)
- Gemensamma aktiviteter (kostnadsfria) som skapar mötesplatser för svenskar/invandrare (1)
- Utflykter (1)
- Aktiviteter för barn/unga i boendeområdena
- Skapa föreningskontakter
- Förbättra möjligheterna för invandrare att utveckla sina fritidsintressen
- Skapa/underlätta kontakter med föreningar
- Föreningar söker aktivt upp invandrare

Utbildning

Utbildning nämndes inte i alla grupper men var ytterst viktigt för exempelvis näringslivet och hos ungdomarna. Sammantaget blev ändå utbildning högt prioriterat. Det var främst mot ökad samhällskunskap. Men även att minst gymnasiekompetens är viktigt för integrationen och möjligheten för arbete. Språkkunskaper i svenska diskuterades såklart som en del under utbildning, se rubriken språk.

- Utökad samhällskunskap för invandrare (*Prioriterat*)
- Motsvarande svensk gymnasiekompetens (*Prioriterat*)
- Samhällskunskap (4)
- Mer varierad skolmat (3)
- Projekt, ex yrkesåret
- Uppmuntra invandrare till högre utbildning/ekonomisk stöd

Mötesplatser

Faktorn mötesplats fick många förslag och inbegriper ett brett område. De kännetecken som blev prioriterade var att skapa värdfamiljer för invandrare och att blanda invandrargrupper från olika kulturer med "övriga", exempelvis i skolan och svenska för invandrare. Flera andra kommentarer handlade om att förbättra mötesplatserna i det offentliga rummet som butiker och caféer. Samt att skapa andra forum där invandrare kan möta och utbyta erfarenheter med inrikes födda.

- Skapa värdfamiljer för nyanlända personer/familjer (*Prioriterat*)
- Blanda invandrargrupper från olika kulturer med övriga, ex i skolan/SFI (*Prioriterat*)
- Värdfamiljer som hjälper till med kontakter/samhället (4)
- Forum för utbyte av kompetenser (3)
- Underlätta återförening/kontakt med familjer (3)
- Fler affärer (2)

MEDBORGARDIALOG - STRATEGI FÖR INTEGRATION

- För dyra priser på caféer/restauranger etc
- Mer levande centrum, mer butiker, caféer öppna på helger
- Träffa vänner, svenskar, tjejer
- Träffa andra kulturer
- Nöjespark
- Skapa fler mötesplatser för invandrare/svenskar

Språk

Språk nämndes i flera grupper tillsammans med utbildning som viktigt för att få arbete och därmed hela integrationsprocessen. Exempel för att öka språkkunskapen var både fler språkcaféer och mer undervisningstimmar men även mer fokus på lärande genom personliga möten och inom praktikjobb.

- Språk viktigt för hela integrationen (*Prioriterat*)
- Kunskap i svenska (och engelska)-språket viktigt för att få jobb (*Prioriterat*)
- Mer svenskaundervisning (5)
- Främja språk-caféer i alla tätorter, minst 1 ggr/v (3)
- Språkkunskaper för integration (3)
- Språk lärs i sociala sammanhang (2)
- Arbetspraktik för att underlätta språkinläring
- Språk är förutsättning för arbete och vice versa
- Mer språkundervisning 50/50 praktik

Attityd

Attityd och bemötande lyftes i flera grupper. Två kännetecken blev prioriterat varav en beskrev att svenskar bör ha öppnare attityd till ett mångkulturellt samhälle. Den andra prioriterade kommentaren handlade om mer politisk diskussion kring invandring. Inom attityd kom flera synpunkter mot det individuella planet men även mot media och kommuners ansvar för integrationen. Några grupper menade också att invandrare har ansvar att bejaka den nya kulturen. En annan kommentar handlade om att förändrade attityder kring anställning behövs.

- Svenskar bör ha öppnare attityd till ett mångkulturellt samhälle (*Prioriterat*)
- Mer politisk diskussion kring invandring (*Prioriterat*)
- Media ska ta större ansvar för att främja integration/motverka fördomar (6)
- Förändrad attityd till anställning (4)
- Positiv attityd till integration hos individen är viktigt (3)
- Fler kommuner måste ta ansvar och uppmuntra till konkretisering i arbetet (1)
- Svenskar är rädda, ointresserade att möta nya kulturer, ger inte invandrare chansen
- Behålla sin kultur och bejaka den nya
- Mer positiva opartiska nyheter
- Undvika segregering namn ex "Särskola"

Kommunikationer

Det var främst en grupp som såg kommunikationer som viktigt för att förbättra integrationen. Att lättare kunna ta sig till och från boendet för ensamkommande barn med exempelvis cyklar var ett

MEDBORGARDIALOG - STRATEGI FÖR INTEGRATION

prioriterat önskemål. Därtill ansågs de att förbättrad kollektivtrafik vara viktigt för att kunna ta del av kommunens och samhällets utbud.

- Svårt att ta sig till/från boendet för ensamkommande barn, vill kunna låna ex cyklar (Prioriterat)
- Bättre förbindelser tåg/buss (5)

Information

Information var det en grupp som prioriterade som viktigt för integrationen. Att en första samhällsinformation finns på flera språk från myndigheter för nyanlända. Detta för att underlätta förståelsen för det nya samhället.

- Information från myndigheter på fler språk för nyanlända (Prioriterat)

Boende

Boende var ingen grupp som prioriterade men nämndes som viktigt av flera fokusgrupper. Fler billiga bostäder som är utspridda i hela kommunen och att motverka boendesegregation var kommentarer som kom upp.

- Mer utspridda och billiga bostäder för invandrare (5)
- Boendemöjlighet i hela kommunen för invandrare (3)
- För små rum på boendet för ensamkommande barn (1)
- Motverka boendesegregation (1)
- Förbättra bilden av Trasten

Organisation

En faktor kom att kallats organisation inbegriper områden som att utreda och visa på goda exempel, samverkan, kommunalt stöd och regelförbättringar. Samverkan togs upp både mellan myndigheter men även skapa "kluster" bland invandrare för att stärka nätverken. Att kommunen fungerar som rådgivare i olika frågor och att regler harmoniseras mellan olika myndigheter var andra kommentarer.

- Utreda nyföretagandet hos invandrare, visa positiva exempel (2)
- Bättre samordning mellan arbetsgivare, Af, kommun, m.fl. (2)
- Samarbete mellan kommuner kring integration (1)
- "Kluster Trasten" (arbeta utifrån samlad kompetens/Chinatown)
- Utveckla befintliga nätverk inom invandrargrupper
- Kommunen ska fungera som stöd/råd, ex i arbetsmarknads-, myndighetsfrågor
- Lättare asylprocess
- Samordning myndigheter, kommun, instanser
- Kommunen ska föra dialog med migrationsverk och Af
- Regelverk bör harmonisera mellan Af och kommunen